

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่สอนโรงเรียนในเขตชั้นในกับชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร และครูประถมศึกษาที่มีวุฒิครูต่างกันและอายุราชการต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูประถมศึกษาที่สอนในโรงเรียนเขตชั้นในและเขตชั้นนอก สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน
2. ครูประถมศึกษาที่มีวุฒิครูต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า กับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน
3. ครูประถมศึกษาที่มีอายุราชการตั้งแต่ 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างประชากรคือครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นครูประจำการผู้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา จากโรงเรียนใน 24 เขต โดยการแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ตั้งแต่

1 - 11 ห้องเรียน ขนาดกลาง ตั้งแต่ 12 - 29 ห้องเรียน ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 30 ห้องเรียนขึ้นไป

การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีสุ่มแบบหลายชั้น (Multi - Stage Sampling) โดยในขั้นแรกสุ่มโรงเรียนจากจำนวน 24 เขต มา 22% ของขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา เพื่อเลือกจำนวนครู 22% จากโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรได้ครูทั้งหมดมาจำนวน 619 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทอการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 4 ข้อ สร้างเป็นแบบตรวจสอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทอการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หมวด จำนวนทั้งสิ้น 83 ข้อ สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) คือ

(1) หมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู	จำนวน 10 ข้อ
(2) หมวดการผลิตครู	จำนวน 29 ข้อ
(3) หมวดการใช้ครู	จำนวน 31 ข้อ
(4) หมวดการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู	จำนวน 13 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ทำหนังสือถึงหัวหน้าเขตทุกเขต จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปมอบให้ศึกษานิเทศก์เขตทุกเขต เพื่อส่งให้กับโรงเรียนซึ่งมีครูเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร และให้ตอบแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัย โดยบางส่วนผู้วิจัยก็ไปรับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามทั้งหมดส่งไปจำนวน 619 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมา 523 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.49

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่างประชากร โดยวิธีการหาค่า

รอยละ

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของตัวอย่างประชากร ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สอนอยู่ในโรงเรียนเขตชั้นในกับเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร และที่มีวุฒิครูแตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีอายุราชการแตกต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุอยู่ในระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวนมากที่สุด มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป (50.90 %) มากกว่าวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (49.10%) มีช่วงอายุราชการ 1 - 10 ปี (49.20%) มากที่สุด รองลงไปที่ 11 - 20 ปี (33.70%) และ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด (17.00%) กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติราชการอยู่ในเขตชั้นนอก (60.20%) มากกว่าเขตชั้นใน (39.80%)

ตอนที่ 2 สรุปความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ในหมวดต่าง ๆ ใดดังนี้

1. หมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู ครูมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ไม่แน่ใจ มีข้อน่าสังเกตดังนี้

ครูมีความเห็นว่าภาพพจน์ของครูในสภาพปัจจุบันตกต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบกับครูในสมัยก่อน สวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ผู้ประกอบการอาชีพครูในปัจจุบันไม่เป็นที่พอใจ อัตราเงินเดือนรายได้และสิ่งตอบแทนของผู้ประกอบการอาชีพครูที่ได้น้อยในแต่ละระดับในปัจจุบัน ไม่เหมาะสมกับภารกิจที่ปฏิบัติ เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น

2. หมวดการผลิตครู ครูมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านแล้ว ปรากฏผลดังนี้

2.1 คำนสถาบันผลิตครู ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แต่มีข้อ
 นำสังเกตที่ครูไม่แน่ใจ มีในเรื่องการฝึกสอน ควรเน้นในคานาวิธีการสอนในชั้นเรียนมาก
 กว่ากรามีส่วนรวมในกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน และสถาบันผลิตครูควรจะเป็นสถาบัน
 จัดการศึกษาที่ผลิตครูระดับปริญญาขึ้นไปเท่านั้น

2.2 คำนนักศึกษาครู ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แต่มีข้อ
 นำสังเกตว่ามีครูไม่แน่ใจในเรื่องการรับนักศึกษาครู ควรเลือกผู้ประสบความสำเร็จใน
 การเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.3 คำนหลักสูตรการผลิตครู ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย
 ทุกข้อ แต่มีข้อนำสังเกตว่า ถึงแมครูจะเห็นด้วยแต่มีระดับค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำเกี่ยวกับ
 เรื่องหลักสูตรสภาพการฝึกหัดครูที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาและฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา
 ประจำการ (อศป.) ที่จัดอยู่ในปัจจุบันจะช่วยยกระดับวิทยฐานะและสมรรถภาพครูให้สูงขึ้น

2.4 คำนอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย
 ทุกข้อ แต่มีข้อนำสังเกตว่า ถึงแมครูจะเห็นด้วยแต่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ เกี่ยว
 กับเรื่องอาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูควรมีวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป

3. หมวดการใช้ครู ครูมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย เมื่อ
 แยกพิจารณาแล้วปรากฏดังนี้

3.1 คำนการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งครู ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์
 เห็นด้วย แต่มีข้อนำสังเกตที่ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งคือเกี่ยวกับผู้บริหาร ควรมอบหมายให้ครู
 ปฏิบัติหน้าที่ตรงกับความสามารถ ประสบการณ์และความรู้ที่ได้ศึกษามา ครู
 มีความคิดเห็นไม่แน่ใจเกี่ยวกับควรมีการกำหนดคุณวุฒิขั้นต่ำของครูที่สอนในระดับประถมหรือ
 มัธยมไว้ให้ชัดเจน และเรื่องระยะเวลาที่ให้ครูทดลองปฏิบัติราชการควรมีเวลานานกว่า
 ในปัจจุบัน

3.2 คำนการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียน ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์
 เห็นด้วย แต่มีข้อนำสังเกตว่า ถึงแมครูจะเห็นด้วย แต่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ คือ
 เรื่องผู้บริหารควรพิจารณาสนับสนุนให้ครูลาศึกษาต่อตามสายวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการ
 ปฏิบัติงานเท่านั้น

3.3 ด้านการบำรุงรักษาครู ครูมีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แต่มีข้อน่าสังเกตที่ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งคือเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการบ้านพักครูและที่อยู่อาศัยครูได้รับการสอดคล้องดูแล ควรจัดบริการให้ดีขึ้นกว่าเดิม องค์กรทางวิชาชีพครูและหน่วยงานเจ้าสังกัดควรจัดและติดต่อให้ความสะดวกในด้านเกี่ยวกับสุขภาพและสถานพยาบาลให้กับครูและครอบครัว โรงเรียนและหน่วยงานเจ้าสังกัดจะต้องให้การส่งเสริมทั้งสนับสนุนครูที่ตั้งใจปฏิบัติงานจนมีผลงานดีเด่น

4. หมวดการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย มีข้อน่าสังเกตว่ามีครูไม่แน่ใจในเรื่องการกำหนดระยะเวลาในใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และมีการทดสอบเมื่อต่อใบอนุญาตเป็นการกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่วนข้อที่เห็นด้วยเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องสถาบันวิชาชีพครูควรปฏิบัติงานใหม่ประสานสัมพันธ์กับคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในทุกระดับ การรับรองวิทยฐานะมาตรฐานการผลิตครู ทั้งด้านสถาบันและหลักสูตร การผลิตครู สถาบันวิชาชีพครูควรมีการกระจายการทำงานของสถาบันจากส่วนกลางไปสู่ระดับเขตจังหวัดและอำเภอ ข้อที่ครูถึงแม้จะเห็นด้วยแต่มีระดับค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ คือเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบมาตรฐานสถาบันผลิตครูเป็นระยะ ๆ โดยกำหนดเวลาไว้นาน การจัดตั้งหน่วยงานหรือสถาบันที่ทำหน้าที่คอยควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานของผู้ที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพครู หน่วยงานควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูควรมีกฎหมายรองรับเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติ ควรมีการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เช่นเดียวกับหน่วยงานควบคุมส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพแพทย์และ
 หนายความ

สำหรับความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครโดยส่วนรวม ทั้ง 4 หมวดนั้น ผลปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเขตชั้นในกับเขตชั้นนอกต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูโดยส่วนรวมทั้ง 4 หมวด ผลปรากฏว่า ครูทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายหมวดแล้ว ปรากฏผลว่า ครูเขตชั้นในและเขตชั้นนอกมีความเห็นแตกต่างกันในหมวดการใช้ครูและหมวด

การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ส่วนหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู และหมวดการผลิตครู ครูเซตชั้นในและครูเซตชั้นนอกมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบกับครูวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปต่อการยกกระดั้มาตรฐานวิชาชีพครู โดยส่วนรวม ทั้ง 4 หมวด ปรากฏผลว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการยกกระดั้มาตรฐานวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายหมวดแล้ว ปรากฏผลว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหมวดการผลิตครู ส่วนหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู หมวดการใช้ครู และหมวดการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับครูวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูอายุราชการ 1 - 10 ปี อายุราชการ 11 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ต่อการยกกระดั้มาตรฐานวิชาชีพครูโดยส่วนรวม ทั้ง 4 หมวด โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏผลว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มโดยใช้ Studentized Range Statistics ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ปรากฏผลว่า อายุราชการ 1 - 10 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกกระดั้มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน ส่วนครูอายุราชการ 1 - 10 ปี กับครูอายุราชการ 11 - 20 ปี และครูอายุราชการ 11 - 20 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกกระดั้มาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายหมวด โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏผลว่าครูทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครูและหมวดการผลิตครู คือครูทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มโดยใช้ Studentized Range Statistics ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ปรากฏผลว่า ในหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู ครูอายุราชการ 1 - 10 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป และครูอายุราชการ 11 - 20 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนครูอายุราชการ 1 - 10 ปี กับครู-

อายุราชการ 11 - 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ในหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน สำหรับในหมวดการผลิตครูนั้นอายุราชการ 11 - 20 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนครูอายุราชการ 1 - 10 ปี กับครูอายุราชการ 11 - 20 ปี และครูอายุราชการ 1 - 10 ปี กับครูอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูในหมวดการผลิตครูไม่แตกต่างกัน ส่วนในหมวดการใช้ครูและหมวดการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูนั้น ครูทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือครูอายุราชการ 1 - 10 ปี, 11 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู หมวดการใช้ครูและหมวดการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา ดังกัศกรุงเทพมหานครต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู หมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครูนั้น โดยส่วนรวมครูมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ ทั้งนี้คงเนื่องจากสถานภาพต่าง ๆ ของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิตในสังคมที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ได้แก่ ความปลอดภัย เกียรติยศชื่อเสียง การยกย่องนับถือและความก้าวหน้าทั้งหมดนี้อาจจะยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ดังนั้นเมื่อได้ถามถึงเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมาในหมวดนี้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจึงมีค่าต่ำ เช่น การที่ครูยอมรับว่าภาพพจน์ของวิชาชีพครูต่ำกว่าในสมัยก่อนนั้น อาจเป็นเพราะการได้รับทราบเรื่องเกี่ยวกับครูไม่มีจริยธรรมที่ดี และวางตนไม่สมกับเป็นปราชญ์บุคคล การอุทิศเวลาให้การเรียนการสอนของนักเรียนน้อยกว่าเดิม อาจเป็นเพราะต้องไปทำธุรกิจส่วนตัวและจำเป็นต้องคืนเงินต่อผู้ทางเศรษฐกิจเพื่อการดำรงชีพ ดังรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาได้เสนอรายงานว่าการที่ครูในปัจจุบันหันเหความสนใจไปหารายได้ทางอื่นหรือไม่ก็เรียนต่อเพื่อเพิ่มวุฒิ ทำให้คุณภาพและความเอาใจใส่ในการสอนตามหน้าที่ลดหย่อนลง อุดมการณ์ในวิชาชีพเริ่ม

เสื่อมสัจคมขาดความเชื่อถือในตัวครู¹ ดังนั้นครูด้วยกันก็ยอมทราบและมองเห็นภาพพจน์ของครูในปัจจุบันเป็นอย่างดี

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราเงินเดือน รายได้และสวัสดิการต่าง ๆ ครูเห็นว่ายังไม่เหมาะสมกับภารกิจที่ปฏิบัติกัน การที่ครูมีความเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสมนั้น คงเป็นเพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความเสียสละสูง และไม่มีรายได้พิเศษใด ๆ เช่น วิชาชีพอื่น การปฏิบัติงานส่วนมากจะมีงานซึ่งครูจะต้องช่วยปฏิบัติ แม้เป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือเวลาอื่นใดนอกเหนือเวลาราชการ ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพส่วนมากจะได้เบิกเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ เบี้ยประชุมหรือมีรายได้พิเศษ แต่ครูไม่ค่อยจะได้รับสิทธินี้ ทั้งนี้เพราะสังคมจะมองครูว่าเป็นปณิชนียบบุคคลเพียงคนเดียว มิได้มองเห็นโดยชัดแจ้งว่าครูก็เป็นปณิชนซึ่งต้องใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการดำเนินชีวิตด้วย ดังนั้นจากการที่ต้องเสียสละเพื่อสังคม เช่น การเรียโรต่าง ๆ และเสียสละเพื่อการศึกษาเพื่อนักเรียน เช่นออกเงินส่วนตัวช่วยนักเรียน ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน ค่าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ และรายจ่ายของตน ของครอบครัว จึงทำให้ครูเป็นหนี้สินส่วนมาก ดังที่การวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจของ ข้าราชการครูกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัยของ ปรีชา ยนต์นิยม พบว่าอัตรากារเป็นหนี้ขององค์กรการบริหารราชการส่วนจังหวัดร้อยละ 77.14 และครู-กรมสามัญศึกษามีอัตราการเป็นหนี้ร้อยละ 54.44² จากเหตุผลนี้จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นว่ารายได้ สวัสดิการ อัตราการเงินเดือนของครูยังไม่เหมาะสมกับภารกิจที่ปฏิบัติ และยังคงยกว่าวิชาชีพอื่นที่มีในสังคม

2. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครตอนกลางต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู หมวดการผลิตครูโดยส่วนรวมแล้วครูเห็นด้วยกับเรื่องต่าง ๆ ในหมวดนี้ ซึ่งน่าจะ เป็นวิธีการที่จะทำให้การผลิตครูของประเทศไทยมีคุณภาพมากกว่าปัจจุบันและเกิดประสิทธิภาพ

¹ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา, หน้า 138.

² ปรีชา ยนต์นิยม, "การศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย."

มากยิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะครูส่วนมากเคยศึกษาในสถาบันผลิตครูมาแล้วก่อนมาทำการสอน เมื่อมาปฏิบัติงานก็ย่อมจะมองเห็นจุดบกพร่องของสถาบันที่ตนศึกษา มองเห็นแนวทางที่จะแก้ไขและยกระดับให้ดีขึ้น ครูย่อมมีความต้องการที่จะแก้ไขเพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษาอาชีพเกี่ยวกับคนมีคุณภาพซึ่งสังคมยกย่องและจะเป็นผลดีต่อวิชาชีพครูโดยรวม ครูจึงมีความเห็นในเกณฑ์เห็นด้วยกับหมวดนี้

2.1 ค่านสถาบันผลิตครู ครูเห็นด้วยกับวิธีการค่านนี้เป็นส่วนมาก แต่มีข้อที่ไม่แน่ใจเกี่ยวกับเรื่องการฝึกสอนควรเน้นการสอนในชั้นเรียนมากกว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่าข้อนี้เป็นคำถามซึ่งไม่ตรงกับสภาพเป็นจริงของชีวิตความเป็นครู เพราะในการดำเนินชีวิตครูนั้นยังต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมพิเศษทั้งของนักเรียน โรงเรียน และสังคมชุมชนที่ครูต้องช่วยเหลือปฏิบัติจึงมิใช่หลักการที่ถูกต้อง ครูซึ่งผ่านสถาบันผลิตครูบางแห่งที่เน้นการเรียนการสอนในห้องมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ จึงอาจคิดว่าน่าจะหาสิ่งที่ดีกว่าการที่จะเน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามยังอยู่ในเกณฑ์ไม่แน่ใจ ส่วนเรื่องสถาบันผลิตครูควรจะเป็นสถาบันที่จะมีการเพิ่มวุฒิต่าง ๆ ของครูตามไปด้วย แต่เนื่องจากในปัจจุบันยังมีการรับครู ป.กศ.อยู่ในบางแห่ง ครูบางส่วนจึงคิดว่ายังไม่ควรต้องพัฒนาไปถึงขั้นนั้นเพราะคิดว่าการมีครูชั้นปริญญาทั้งหมดสูงเกินไป จะเสียงบประมาณโดยใช้เหตุก็เป็นได้จึงมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันอยู่

2.2 ค่านนักศึกษาครู การที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ที่เห็นด้วยเกี่ยวกับค่านนี้ก็เพราะว่าในปัจจุบันนักศึกษาครูออกจะเป็นตัวพวกรับจ้างในค่านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องการเข้ามาเรียน เช่น ประกอบ คุรุรักษ์ และคนอื่น ๆ ซึ่งทำการวิจัยพบว่า ผู้สอบเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย และได้มาเรียนค่านวิชาชีพครูนั้น ส่วนมากจะเลือกเรียนครูในอันดับ 4 - 6 เป็นส่วนใหญ่¹ แม้กระทั่งผลการสำรวจลำดับที่ของการ

¹ประกอบ คุรุรักษ์ และคนอื่น ๆ, การวิเคราะห์นโยบายคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, หน้า 18.

สมัครสอบคัดเลือกของผู้สอบไคของทบวงมหาวิทยาลัยปี 2524 - 2525 นี้เองก็เป็นที่ยืนยันว่าผู้ที่เข้าเรียนทางวิชาชีพครูเลือกมาเรียนครูโดยตรงเพียง 1 ใน 4 ส่วนของผู้สอบเข้าเรียนไคในวิชาชีพครูนี้¹ ดังนั้น ครูที่จบมาจึงมีความเห็นว่า ควรจะมีการพัฒนาตามวิธีการตามที่เสนอในแบบสอบถาม เช่นการมีมาตรการชักจูงผู้มีสติปัญญาดี ความประพฤติดี และมีพรสวรรค์วิชาชีพครูเข้ามาศึกษาวิชาชีพครูมากขึ้น และนักศึกษาที่จะเข้าเรียนควรได้รับการทดสอบทัศนคติต่อวิชาชีพครูด้วย แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อที่ครูส่วนมากไม่แน่ใจอยู่ คือ การรับนักศึกษาครูควรเลือกผู้ประสบความสำเร็จในการเรียนระดับมัธยม ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้ เพราะเกิดความไม่แน่ใจว่าคนที่มียผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่เหมาะสม มีพรสวรรค์ มีทัศนคติ และต้องการมาประกอบวิชาชีพครูอย่างแท้จริง

2.3 ด้านหลักสูตรการผลิตครู ครูส่วนรวมเห็นด้วยกับด้านนี้ เพราะว่า การปรับปรุงหลักสูตรแต่ละขอนั้นเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูอย่างมาก เช่น การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อสภาวการณ์ในปัจจุบันเสมอ การเน้นการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพราะจะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนค่าเฉลี่ยของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการอบรม อคป. ทำให้เกิดการยกระดับวิทยฐานะและสมรรถภาพให้สูงขึ้นนั้น ที่จริงครูส่วนใหญ่อาจเห็นด้วยแต่ไม่แน่ใจว่าเกิดการยกระดับจริงไหม เพราะว่าครูที่จบจากโครงการนี้อาจยังไม่ได้แสดงถึงสิ่งที่ตนเรียนมาอย่างชัดเจน ครูจึงต้องการให้มีการปรับปรุงก็เป็นได้ อีกประการหนึ่งยังไม่มี การติดตามผล หรือวิจัยการปฏิบัติงานของครูที่เรียนจบจากโครงการ อคป. ออกมาให้เห็นชัดว่า ผู้ที่จบออกมาจะมีประสิทธิภาพและสมรรถภาพสูงขึ้นเพียงใด

2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู ในด้านนี้ครูเห็นด้วยกับเรื่องต่าง ๆ เช่น คุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูควรอ่าน

¹ทบวงมหาวิทยาลัย, "อันคัมการเลือกที่สอบคัดเลือกไคของผู้สมัครสอบคัดเลือกปีการศึกษา 2524 - 2525," หน้า 80 - 97.

การสอนโรงเรียนประถมและมัธยมมาก่อน อาจารย์ควรมีเวลาในการวิจัยมากขึ้น เป็นต้น ที่ครูมีความเห็นดังนี้เพราะครูอยากจะได้เห็นอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูได้เสนอวิธีการที่เป็น ประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัยแก่นักศึกษามากขึ้น และครูที่ผ่านการเรียนมาอาจพบอาจารย์ ซึ่งไม่ได้มีการพัฒนาตนเองเท่าที่ควร และประสบการณ์อาจไม่เพียงพอ แต่ในข้อที่อาจารย์ ผู้สอนวิชาชีพครูควรมีวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ครูมีความเห็นด้วยแต่มีคำเฉลียวระมัดระวังว่า อาจ เป็นเพราะครูเห็นว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครู มีวุฒิเพียงปริญญาตรีก็เพียงพอแล้ว เพราะอาจ เห็นว่าในปัจจุบันยังจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้วยก็เป็นได้ ซึ่งนับว่ายังไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูนัก อีกประการหนึ่งการถ่ายทอดความรู้ มักจะขึ้นอยู่ความสามารถเป็นรายบุคคลของครู บางครั้งผู้มีวุฒิสูงแต่ไม่สามารถนำถ่ายทอด ความรู้ออกมาให้เห็นชัดได้ ซึ่งต่างกับผู้ที่มียุติต่ำกว่าแต่สามารถถ่ายทอดความรู้ออกมาให้เห็นชัด ก็จะได้รับ การเชื่อถือมากกว่าก็จะเป็นที่ศรัทธาของครูสูงกว่า

3. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้ครู โดยส่วนรวมแล้ว ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ทั้งนี้เพราะครูมีความเห็นว่าใน ปัจจุบันการใช้ครูหรือให้ครูปฏิบัติงานนั้นยังไม่ได้เป็นไปตามความเหมาะสม ทำให้ครูมีความ ต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงในเรื่องนี้มาก

3.1 ด้านการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งครู ครูเห็นด้วยกับเรื่องนี้ว่าควรจะมีการปรับปรุงตามแนวทางที่เสนอไว้ เพราะครูอาจจะเคยทราบว่ามีการใช้ระบบอื่น เช่น ระบบอุปถัมภ์แทนระบบคุณธรรม ในหน่วยงานบางแห่งเพื่อครูสอบเข้าปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ก็มีการปฏิบัติงานที่ไม่ตรงกับการสอนที่ตนได้ศึกษามา ซึ่งครูเห็นว่า เป็นเรื่องที่จะต้องมีการ แก้ไขอย่างดีและคงจะรวมไปถึงการให้ครูปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานของครูในโรงเรียน

3.2 ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียน ในด้านนี้ครูมีความคิดเห็นในเกณฑ์ เห็นด้วยเป็นส่วนมาก ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของครูด้วยส่วนหนึ่ง นั่นคือการที่ครูได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาต่อ เป็นต้น แต่ในด้านนี้มีข้อที่น่าสังเกต ที่ครูเห็นด้วยแต่มีคำเฉลียวความคิดเห็นระมัดระวัง คือ เรื่องการให้ครูลาศึกษาต่อตามสายวิชา ที่ปฏิบัติงานเท่านั้น ครูอาจจะเห็นว่าจะเป็นการเสียประโยชน์เพราะสถาบันบางแห่งอาจ

เปิดการสอบวิชาที่จำกัดหรือรับจำนวนจำกัดทำให้ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อได้ หรือวิชาที่ครู
ต้องการ เข้าศึกษาเป็นวิชาที่ครูต้องการยกระดับฐานะของตนเอง เช่น บริหารการศึกษา
หรือ จิตวิทยาและแนะแนว เพื่อยกระดับตนเองเข้าสู่สายผู้บริหารหรือนักจิตวิทยา ซึ่งทาง
ฝ่ายเจ้าสังกัดและโรงเรียนน่าจะพิจารณาเปิดโอกาสให้ตามความสนใจบ้าง

3.3 ด้านการบำรุงรักษาครู ในด้านนี้โดยส่วนรวมแล้วครูมีความคิดเห็นอยู่ใน
ในเกณฑ์เห็นด้วย ครูมีความเห็นว่าสวัสดิการต่าง ๆ รัฐและหน่วยงานเจ้าสังกัด อีกทั้ง
สถาบันวิชาชีพครูควรจะให้ครูดีกว่าเดิมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะมีข้อสังเกตที่ครูเห็นด้วย
อย่างยิ่งในเรื่องสวัสดิการ เกี่ยวกับบ้านพักและสุขภาพคง เนื่องมาจากครูกรุง เทพมหานครไม่
ค่อยมีบ้านพักครูในโรงเรียน เพราะบริเวณโรงเรียนส่วนมากมีเนื้อที่จำกัด ทำให้ต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือค่าเช่าบ้าน จึงมีความต้องการที่จะได้รับสวัสดิการในเรื่องนี้
มากเหมือนกับครูในชนบท ส่วนเรื่องที่ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งอีกเรื่องหนึ่งคือ ความต้องการ
ที่จะได้รับกำลังใจในการปฏิบัติงานจากเจ้าสังกัด อาจเป็นเพราะครูขาดกำลังใจจาก
ผู้บังคับบัญชาได้ จึงมีความเห็นมากอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้

4. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุง เทพมหานคร เกี่ยวกับการควบคุม
มาตรฐานวิชาชีพครู ในเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถาบันวิชาชีพครู ซึ่งครูมีความคิดเห็น
โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยเกี่ยวกับหมวดนี้ สำหรับเรื่องที่เห็นด้วยนั้น คือเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับสถาบันวิชาชีพครูจะต้องส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูในด้านจรรยาบรรณ
การประสานงานของการผลิตครูการใช้ครู และการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูนั้นครู
ส่วนมากก็เห็นด้วยเช่นกัน ที่ครูเห็นด้วยเกี่ยวกับควรมีการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครู เช่นเดียวกับหน่วยควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพแพทย์และทนายความนั้น
เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีส่วนที่ทำให้วิชาชีพที่ครูปฏิบัติอยู่ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะจากที่มาน ๆ
มา ใคร ๆ ก็เป็นครูได้ จึงทำให้ภาพพจน์ของครูตกต่ำลง ครูจึงอยากให้องค์การของอาชีพ
ตนได้รับการยกย่องขึ้นกว่าเดิม และครูมีความต้องการให้มีการใช้บรรทัดฐานอย่างใดอย่าง
หนึ่งที่จะเป็นการกลั่นกรองบุคคลที่จะมาประกอบอาชีพครู เพราะครูที่เห็นว่าบุคคลที่ไม่ได้
เรียนและไม่มีศรัทธาต่อวิชาชีพครูทำให้มีครูที่ขาดคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามการที่ครูเห็นด้วย

นี้ก็ยังมีบางส่วนไม่แน่ใจ ทั้งนี้เพราะอาจไม่ทราบหลักการต่าง ๆ ของการออกใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครู จึงทำให้อาจเกิดความไม่แน่ใจขึ้นได้ สำหรับในเรื่องให้มีการกำหนดระยะเวลาในใบอนุญาต และมีการทดสอบเพื่อต่ออายุนั้นครูมีความเห็นไม่แน่ใจ ทั้งนี้คงเพราะครูไม่มั่นใจว่าการใช้วิธีการทดสอบนั้นรอบคอบเพียงพอ อาจเป็นเหตุให้คนเสียประโยชน์ได้ นอกจากนั้นแล้วการทดสอบอาจเป็นวิธีการที่เข้มงวดกว่าการให้ครูศึกษาต่อหรืออบรมก็เป็นได้ สำหรับการให้สถาบันวิชาชีพครูมีความสัมพันธ์กับ ก.ค.ค.ง เพราะต้องการให้มีการทำงานได้ผลอย่างเต็มรูปนั่นเอง ส่วนการให้มีการกระจายการทำงาน ของสถาบันวิชาชีพครูไปสู่ระดับเขตและอำเภอจังหวัดคง เป็นเพราะครูอยากมีส่วนร่วมเพราะ รับรู้การทำงาน ของสถาบันวิชาชีพครูอย่างใกล้ชิดขึ้น ในเรื่องการที่ครูเห็นด้วยอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับค่าในเรื่องการตรวจสอบมาตรฐานสถาบันผลิตครูเป็นระยะ ๆ ก็อาจเพราะว่าครูก็คิดว่า สถาบันผลิตครูอยู่ในสังกัดของหน่วยราชการแล้วคงคิดว่ามีคุณภาพเพียงพอแล้ว หรืออาจเป็นเพราะเกรงจะเกิดความไม่แน่นอนและราบรื่นในการผลิตครูตลอดไป เพราะอาจทำให้ ผู้เรียนเกิดความรวนเรได้ อีกประการหนึ่ง เรื่องการตรวจสอบมาตรฐานสถาบันผลิตครูเป็นระยะ ๆ ไม่เคยปรากฏในประเทศไทย ครูจึงยังมองไม่เห็นคุณค่าและความจำเป็น

สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมของกลุ่มครูทั้งหมดของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ นพคุณ เคนพรม ที่พบว่าทัศนคติของครูประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นด้วยกับวิธีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู¹

5. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เขตชั้นในและเขตชั้นนอกของ กรุงเทพมหานคร ต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดสมมติฐานในข้อที่ 1 ว่าครู ประถมศึกษาของ เขตชั้นในและเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการยกระดับ-

¹นพคุณ เคนพรม, "ทัศนคติของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู," (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524), หน้า 4.

มาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยปรากฏว่าครูประถมศึกษาเขตชั้นในและเขตชั้นนอกมีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากว่าครูเขตชั้นในกับครูเขตชั้นนอกนั้นมีสภาพแวดล้อมต่างกัน โดยเฉพาะหมวดการใช้และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายหมวดก็แตกต่างกัน จึงมีผลกระทบมาถึงการเปรียบเทียบทุกหมวดด้วย ทั้งนี้คงเป็นเพราะครูเขตชั้นในและครูเขตชั้นนอกมีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เขตชั้นนอกมีสภาพคล้ายชนบท ส่วนเขตชั้นในอยู่ในเมือง ความคิดเห็นในเรื่องการใช้ครูและการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูจึงไม่เหมือนกัน ในหมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครูและหมวดการผลิตครู จากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็มีสถานภาพไม่ต่างกันนัก จึงมีผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนหมวดการผลิตครูนั้น จากที่ส่วนมากจบจากสถาบันผลิตครูเหมือนกันและมีประสบการณ์ต่าง ๆ คล้ายกัน จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านวุฒิของครู ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดสมมติฐานในข้อที่ 2 ว่า ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าครูทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุที่ว่าครูทั้ง 2 กลุ่ม ใ้ได้รับผลกระทบในสถานภาพในสังคมการใช้ครูและการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านการผลิตครู ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในการผลิตครูมีสถาบันการผลิตแตกต่างกัน คือ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู แนวปรัชญา นโยบายก็จะต่างกัน การรับนักศึกษาครูก็ใช้เกณฑ์ต่างกัน แม้แต่หลักสูตรที่ใ้ใช้ก็มีความแตกต่างกันออกไปตามระดับการศึกษา ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนก็จะมีวุฒิและความสามารถแตกต่างกันไปตามแต่ละแห่ง และเมื่อผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวุฒิคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี และตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ย่อมจะมีทัศนะและความเข้าใจทางค่านี้นั้นแตกต่างกันไป

7. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูอายุ 7-10 ปี 11-20 ปี และ

21 ปีขึ้นไป ตลอดจนยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าครู-
 ประถมศึกษาอายุราชการ 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการยก
 ระดับมาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากว่าครูทั้ง 3
 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันคงจะเป็นเพราะประสบการณ์การทำงานอาจทำให้มีความคิดเห็น
 ต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกันได้ ถ้าจะมองความแตกต่างเหล่านั้นจะเห็นว่า
 หมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครูในปัจจุบัน ครูอายุราชการ 1-10 ปี แตกต่างกันจาก
 อายุราชการ 11-20 ปี และอายุ 21 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ก็อาจเพราะครูอายุราชการ 1-10 ปี
 ยังไม่มีประสบการณ์ในวิชาชีพครู และส่วนใหญ่ยังไม่มีครอบครัวจึงทำให้ไม่ค่อยได้รับความ
 เคียดร้อนทางเศรษฐกิจนัก และการยกย่องนับถือของสังคมคงจะน้อยกว่าครูที่มีอาวุโส
 ตลอดจนความคิดเห็นต่าง ๆ ของคนเรากลับประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมมักถืออาวุโส
 เป็นหลัก ส่วนหมวดการผลิตครูนั้น ครูอายุราชการ 11-20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจาก
 ครูอายุราชการ 1-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ทั้งนี้คงเป็นเพราะครูอายุราชการ 11-20 ปี
 อยู่ในวัยที่ได้รับประสบการณ์ในการศึกษาจากสถาบันผลิตครูและจากโรงเรียนมาในระยะ
 เดียวกัน ซึ่งน่าจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครูที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ หรือ
 สิ้นสำเร็จการศึกษามานานแล้ว ทั้งนี้เพราะอาจมีการเปลี่ยนแปลงสำหรับหลักสูตรการผลิตครู
 ส่วนหมวดการใช้ครูนั้นครูอายุราชการ 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็น
 ไม่แตกต่างกัน คงเป็นเพราะครูทั้ง 3 กลุ่ม มีการปฏิบัติงานเหมือน ๆ กัน และได้รับผลใน
 การปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน และคงมีแนวทางให้ครูปฏิบัติงานที่ขึ้นและเกิดประสิทธิภาพคล้ายๆ
 กัน ผลกระทบจากทางฝ่ายบริหารเกิดขึ้นในปัจจุบันพร้อม ๆ กัน จึงคงไม่ได้มีความแตกต่าง
 กัน ส่วนหมวดสุดท้ายคือการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูนั้นความคิดเห็นของครูทั้ง 3 กลุ่ม
 ไม่แตกต่างกัน คือต้องการให้มีการควบคุมส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูให้ดีขึ้น เพื่อบทบาท
 และฐานะของครูจะดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีระเบียบกฎเกณฑ์เกิดขึ้นเพื่อใช้เป็นมาตรฐานควบคุม
 วิชาชีพครูยังดีกว่าไม่มีเสียเลย

ข้อเสนอแนะ

1. หมวดสถานภาพในสังคมของวิชาชีพครู ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนฐานะทางเศรษฐกิจของครูให้ดีขึ้น โดยการจัดสวัสดิการและรายได้สิ่งตอบแทนให้มากกว่าเดิม เพราะว่าผลวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าครูมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่าบุคคลที่ประกอบอาชีพอื่น ดังนั้นถ้ายังคงให้ครูคงสภาพนี้อยู่ต่อไป การที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูจะประสบผลสำเร็จค่อนข้างยาก เพราะครูจะมองถึงเศรษฐกิจของตนเองมีความสำคัญกว่าอย่างอื่น โดยไม่มีเวลามาปรับปรุงการสอนของตน และการที่ครูต้องช่วยสังคมมากและการช่วยในเรื่องการเรียนการสอน ทางโรงเรียนหรือกรุงเทพมหานครควรช่วยจัดหาอุปกรณ์การสอนให้พร้อม สถานภาพในเรื่องอื่น ๆ เช่น ความปลอดภัย ชื่อเสียงเกียรติยศทางหน่วยงานและสถาบันวิชาชีพครูควรร่วมช่วยสนับสนุนให้ครูมีภาพพจน์ที่ดีกว่าเดิม สถานภาพในสังคมนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะถ้าสังคมไม่ยอมรับและมีการมองวิชาชีพครูอย่างไม่ยกย่องแล้ว การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูคงไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร

2. หมวดการผลิตครู ควรมีการปรับปรุงการผลิตครูให้ดีกว่าในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะถ้ามีการผลิตครูได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ก็จะเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพหนึ่ง

2.1 ด้านสถาบันผลิตครูนั้น ในเรื่องการผลิตครูจะเน้นการสอนในชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของครูในโรงเรียนควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาคูจะได้มีประสบการณ์วิชาชีพอย่างเต็มที่และควรพิจารณาให้มีการผลิตครูระดับปริญญาขึ้นไปในโอกาสต่อไป เพราะจะทำให้ฐานะของวิชาชีพครูดีขึ้น นอกจากนั้นแล้วสถาบันผลิตครูควรเปิดโอกาสให้ครูประจำการที่สนใจในการปรับปรุงตนเองในค่านาใดค่านาหนึ่ง โดยเฉพาะเข้าร่วมศึกษาคู่โดยไม่นับหน่วยกิตเพื่อครูจะได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

2.2 ด้านนักศึกษา ควรจะมีการคัดเลือกผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เข้ามาศึกษา โดยการสร้างเครื่องมือเพื่อวัดทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพครูก่อนที่จะรับเข้าเป็นนักศึกษาคูและควรได้รับการคัดเลือกผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประกอบด้วย นอกจากนั้นควรมีมาตรการในการชักจูงให้ผู้มีสติปัญญาสูง ความประพฤติดีและมีศรัทธาต่อวิชาชีพครู เข้ามาศึกษาวิชาชีพครู

ให้มากขึ้น โดยจัดสรรทุนสนับสนุนบุคคลในลักษณะดังกล่าวแต่มีความยากจนให้ได้เข้าศึกษา และควรมีการสำรวจสายวิชาชีพที่ขาดครูก่อนที่จะกำหนดจำนวนรับนักศึกษาเข้าเรียนอีกด้วย เพื่อป้องกันการขาดแคลนครูบางสายวิชา

2.3 ด้านหลักสูตรการผลิตครู คือ ควรมีการเน้นทฤษฎีไปสู่ปฏิบัติจริง หลักสูตรการผลิตครูสถาบันต่าง ๆ เนื้อหาวิชาในกลุ่มหลักสูตรควรคำนึงถึงคุณธรรมและ จริยธรรมให้มากขึ้น และควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หลักสูตรให้มีมาตรฐานเดียวกัน

2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู การคัดเลือกการเข้าเป็นอาจารย์ควร จะให้มีความเหมาะสมมากขึ้นและควรคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ความเสียสละที่มีต่อ วิชาชีพครูอีกด้วย อีกทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในสถาบันผลิตครูได้มีการค้นคว้า วิจัยมากกว่าปัจจุบันเพื่อประโยชน์ของวิชาชีพครู

3. หมวดการใช้ครู การสรรหากัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งให้ใครคนใด มีคุณภาพ มีการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ และการบำรุงรักษาให้เกิดความมั่นคง มีขวัญและกำลังใจ ในการเป็นครูดี เป็นสิ่งที่สถาบันวิชาชีพครูและหน่วยงานเจ้าสังกัดควรจะได้จัดทำให้ มากขึ้น

3.1 การบรรจุแต่งตั้งครู ผู้บริหารในโรงเรียนและนอกโรงเรียนควรจะได้ คำนึงถึงการบรรจุครูในตำแหน่ง ความรู้ ความสามารถ เพื่อจะได้ปฏิบัติที่ดีและควรจะมี การกำหนดคุณลักษณะที่เป็นเปอร์เซ็นต์ของครูที่สอนในระดับประถมและมัธยมไว้ให้ชัดเจน นอกจากนั้นควรจะได้ผ่านการรับรองจากสถาบันวิชาชีพครู โดยการรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครูมาก่อนที่จะบรรจุแต่งตั้ง ในการใช้ครูนั้นควรให้ครูได้ปฏิบัติงานตามความถนัด ความสามารถและประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาของนักเรียนอย่างแท้จริง ไม่ควรเอาครูไปใช้ ในงานอื่นจนเกิดผลเสียหายต่อการศึกษาและสืบสานในภาระหน้าที่ที่แท้จริง

3.2 ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียน ครูผู้สอนควรจะได้รับการพัฒนา อยู่เสมอ ซึ่งผู้บริหารในโรงเรียนจะเป็นแกนกลางในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาได้เป็น อย่างดี นอกจากนั้นหน่วยงานเจ้าสังกัดและสถาบันวิชาชีพครูควรจะได้มีการช่วยสนับสนุนอย่าง ใกล้ชิดและการฝึกอบรมประชุมสัมมนาที่ควรจัดขึ้นเสมอ ๆ และการศึกษาต่อก็ควรสนับสนุน

ถ้าเป็นประโยชน์ต่อวงการของวิชาชีพครู เพื่อครูจะได้ตื่นตัวกระตือรือร้นซึ่งจะเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

3.3 ด้านการบำรุงรักษาครู การจัดสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต เช่น ที่อยู่อาศัย ควรจะจัดทำ โดยการจัดบ้านให้เขาซื้อในราคาถูก การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการควรรอหน่วยความสะดวกให้รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ เบี้ยเลี้ยงค่าตอบแทนในการทำงานล่วงเวลาที่ นอกเหนือจากงานประจำควรจัดสรรให้

4. หมวดควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ควรจะมีการจัดตั้งสถาบันวิชาชีพครูเพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษามาตรฐาน การพัฒนา ส่งเสริมสวัสดิการและการบริการแก่ผู้ประกอบวิชาชีพโดยเร็ว เพื่อให้บทบาทและฐานะของครูดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน และการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบอาชีพครูควรจัดทำโดยการประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจความมุ่งหมาย และแสดงให้เห็นถึงการกำหนดขั้นตอนที่รอบคอบและมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นแล้วควรมีการประสานงานระหว่างการผลิต การใช้ และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูให้มีคุณภาพกว่าในปัจจุบันอีกด้วย สำหรับสถาบันผลิตครู และการใช้ครูก็ควรได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันวิชาชีพครู และการเป็นสถาบันวิชาชีพครูนั้นครูสามารถจะเป็นสถาบันนี้เพราะว่าได้เคยเป็นมานานแล้ว และกำลังดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ด้วย น่าจะเป็นสถาบันวิชาชีพครูที่เต็มรูปแบบโดยทันที ถ้ามีการวางโครงสร้างและแนวดำเนินการที่ดี โดยการยอมรับจากทุกฝ่าย

นอกจากนั้นแล้วควรมีการปรับปรุง เกี่ยวกับสถานภาพในสังคมของผู้ประกอบวิชาชีพครู การผลิตครู การใช้ครู และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นแนวทางที่ถูกต้องและมีการทำความเข้าใจจนเป็นที่ยอมรับของครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ต่างกัน ครูที่มีวุฒิต่างกันและครูซึ่งมีอายุราชการแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทำให้การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูทุกอย่างมีความเข้าใจตรงกัน และจะเป็นผลให้การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูมีผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติโดยส่วนรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาและวิจัยต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาและวิจัยในเรื่องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูทั่วประเทศ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ในแต่ละด้านของการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เช่น ด้านการผลิตครู การใช้ครู และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในแต่ละด้านอย่างละเอียดโดยเฉพาะ
3. ควรมีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูของครูทุกระดับ ทุกประเภท และทุกสังกัด เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูอาจารย์ในโรงเรียนและวิทยาลัยเอกชน ให้เกิดภาพพจน์โดยรวมที่ดียิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาและวิจัยปัญหา อุปสรรคในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูในต่างประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการหาแนวทางแก้ไข ให้เกิดผลต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย